ב"ה, שיעור כללי בתניא פרקים יח-כה

נושא א' – גילוי האהבה הטבעית המסותרת בתעלומת הלב והמוח

1) לעיל פט"ז

ויתר על כן צריך לידע כלל גדול בעבודה לבינונים שגם אם אין יד שכלו ורוח בינתו משגת להוליד אהבת ה' **בהתגלו' לבו** שיהיה **לבו בוער כרשפי אש וחפץ בחפיצה וחשיקה ותשוקה מורגשת בלב** לדבקה בו רק האהבה מסותרת **במוחו ותעלומות לבו** דהיינו שהלב מבין ברוח חכמה ובינה שבמוחו גדולת א"ס ב"ה דכולא קמיה כלא חשיב ממש אשר על כן יאתה לו יתב' שתכלה אליו נפש כל חי לידבק ולהכלל באורו . . ואי לזאת יאתה להן לחבקו בכל לב ונפש ומאד דהיינו קיום התרי"ג מצות במעשה ובדבור ובמחשבה שהיא השגת וידיעת התורה כנ"ל

2) לעיל פי"ז

אלא ד"לעשותו" ר"ל האהבה המביאה לידי עשיית המצות בלבד שהיא רעותא דלבא שבתעלומות לב גם כי אינה בהתגלות לבו כרשפי אש

3) לעיל פט"ז

הנה כשמעמיק בענין זה בתעלומות תבונות לבו ומוחו ופיו ולבו שוין שמקיים כן בפיו כפי אשר נגמר בתבונת לבו ומוחו דהיינו להיות בתורת ה' חפצו ויהגה בה יומם ולילה בפיו וכן הידים ושאר אברים מקיימים המצות כפי מה שנגמר בתבונת לבו ומוחו הרי תבונה זו מתלבשת במעשה דבור ומחשבת התורה ומצותיה להיות להם בחי' מוחין וחיות וגדפין לפרחא לעילא כאלו עסק בהם בדחילו ורחימו ממש אשר בהתגלות לבו [בחפיצה וחשיקה ותשוקה מורגשת בלבו ונפשו הצמאה לה' מפני רשפי אש אהבתו שבלבו כנ"ל]

4) ריש פרק יח

ולתוספת ביאור באר היטב מלת מאד שבפסוק כי קרוב אליך הדבר מאד וגו' צריך לידע נאמנה כי אף מי שדעתו קצרה בידיעת ה' ואין לו לב להבין בגדולת א"ס ב"ה להוליד ממנה דחילו ורחימו **אפי' במוחו ותבונתו לבד** אעפ"כ קרוב אליו הדבר מאד לשמור ולעשות כל מצות התורה ות"ת כנגד כולן בפיו ובלבבו ממש מעומקא דלבא באמת לאמיתו בדחילו ורחימו.

5) שרש מצוות התפלה פרק מא

ועיין שם רפי"ח דאפי' מי שדעתו קצרה כו' אעפ"כ קרוב אליו כו' לעוררר האהבה מסותרת להוציאן מהסתר הלב אל הגלוי **במוחו ותעלומות לבו**.

6) להלן פרק לח

האהבה הטבעית המסותרת בלבו ומוציאה מההעלם והסתר הלב אל הגילוי **במוח** עכ"פ, שיהיה רצונו שבמוחו ותעלומות לבו מסכים ומתרצה בריצוי גמור באמת לאמיתו למסו' נפשו בפועל ממש על יחוד ה', כדי לדבק' בו נפשו האלהית . . [ב]רצון העליון המלובש בת"ת ובקיום המצות . . ובכוונה זו הוא סור מרע ועושה טוב ולומד ומתפלל . . **בלא דחילו ורחימו בהתגלות לבו ומוחו**

7) ספר חסידים, סי' קנה

שיש לך יצה"ר שמתגבר עליך לעבור או לעשות, תחשוב אלו היית בשעת השמד הרי היו לך כל היסורים או מות בעבור הבורא . .ואם היו רוצים להרוג אותך או יסורים לעשות לך שנבחר מות מחיים היית סובל, וכ"ש זה הדבר שאינו כל כך גדול שמתגבר עליך יצרך.

נושא שני – ביטול דיחו"ע כעיקר ויסוד בעבודת ה'

1) פרק כא

ולכן ג"כ נדמה להם אור וחיות הדבור של מקום ב"ה המלובש בהם כאלו הוא דבר מובדל ממהותו ועצמותו ית' רק שנמשך ממנו ית' כמו דבור של אדם מנפשו

2) אור התורה חנוכה

כן גם עתה בלי שינוי כו'. והנה ענין וסיבת ההפרש בין יחו"ע ובין יחו"ת מבואר בתניא ח"ב ובח"א פ"כ כ"א כי הנה התהוות כל העולמות כו' אינו אלא מבחי' דבר ה' כו' והנה מדת הקדב"ה כו' אין דיבורו מובדל ממנו ית' כדיבורינו ח"ו כו' והרי דיבורו ומחשבתו כבי' מיוחדות עמו בתכלית היחוד ד"מ כמו דיבורו ומחשבתו של אדם בכח חכמתו כו' ע"ש. וזהו בחי' יחו"ע כמו שהוא קמי' ולכן העולמות בבחי' ביטול אמיתי, אבל בחי' יחו"ת זהו ע"י צמצומים רבים ע"י שם אלקים המעלים ומסתיר עד שנדמה להברואים אור וחיות הדבור של מקום ב"ה המלובש בהם כאלו הוא דבר מובדל ממהותו ועצמותו ית' רק שנמשך ממנו ית' כמו דיבור האדם מנפשו ולכן נדמה להם שהם יש ודבר בפני עצמו רק שבטלים ביטול היש כיון שמ"מ הרי הדיבור מחי' אותם כו'.

3) אגרת התשובה ריש פרק ד

אמנם **התחלת** מצות התשובה **ועיקרה** לשוב עד ה' באמת ובלב שלם. ההכרח לבאר היטב בהרחבת הביאור. בהקדים מ"ש בזוה"ק בביאור מלת תשובה ע"ד הסוד. תשוב ה'. ה' תתאה תשובה תתאה. ה' עילאה תשובה **עילאה**.

4) שם לעיל פרק א

והנה מצות התשובה מן התורה היא עזיבת החטא **בלבד** . . דהיינו שיגמור בלבו בלב שלם לבל ישוב עוד לכסלה למרוד במלכותו ית' ולא יעבור עוד מצות המלך ח"ו הן במ"ע הן במל"ת. **וזהו עיקר פי' לשון תשובה**

5) לקוטי שיחות חלק לט

תשובה תתאה גופא צ"ל באופן שיהי' נרגשת בה (בנוגע לפועל עכ"פ) התנועה דתשובה עילאה.

זאת אומרת, שהקבלה על להבא "לבל ישוב עוד לכסלה למרוד במלכותו ית' ולא יעבור עוד מצות המלך ח"ו" צ"ל באופן שיורגש בה לא רק הביטול דקבלת עול מלכות שמים [כעבד המוכן לציית ציווי האדון, אע"פ שמציאותו אינה מציאות האדון], אלא גם שהביטול שלו הוא מסובב ותוצאה מזה שהוא מיוחד (מצד שרש נשמתו) עם הקב"ה בתכלית היחוד